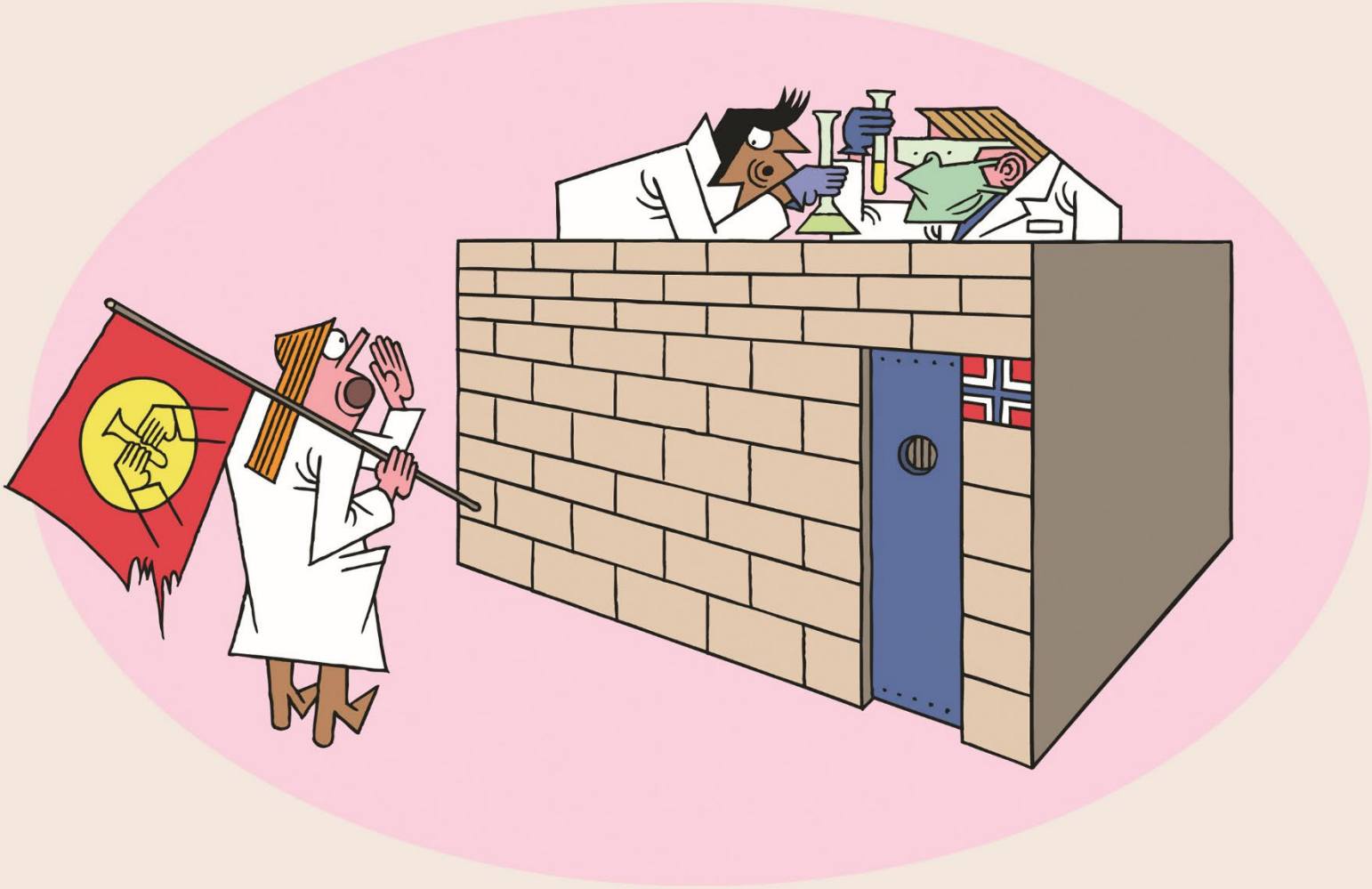
Adjø solidaritet?

Er tiden over for åpent internasjonalt forskningssamarbeid?

Forskningspolitisk seminar
3. november 2026
Hotel Bristol

forskerforbundet.no

FORSKER FORBUNDET

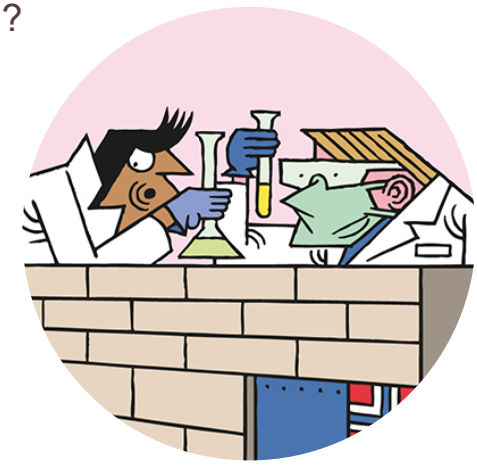
Forsideillustrasjon: Lars Fiske

Velkommen til Forskningspolitisk seminar 2026

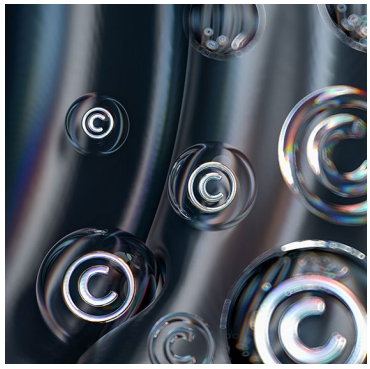
Hver høst arrangerer Forskerforbundet et forskningspolitisk seminar om aktuelle tema i norsk forskningspolitikk. Seminaret har siden 1977 vært en av de viktigste forskningspolitiske møteplassene i Norge.

Tema for årets seminar er internasjonalt forskningssamarbeid. Vitenskapen er internasjonal i sin natur, og nesten all grunnleggende forskning bygger på åpenhet og samarbeid over landegrensene. Mobilitet mellom fagmiljøer og internasjonal rekruttering har lenge vært et mantra i norsk akademia, og samarbeid med det globale sør en forpliktelse. Men nye sikkerhetstrusler, udemokratiske regimer og økende bevissthet om kunnskap og innovasjon som konkurransefortrinn gjør at vi ikke lenger vil samarbeide med alle og spre viten og kompetanse så bredt som mulig.

Hvor ble det av solidariteten? Har vi mistet det globale sør av syne i forsknings- og utdanningspolitikken? Og er tiden over for åpent internasjonalt forskningssamarbeid?

Program

09.30 – 10.00 **Ankomst – kaffe/te og lett servering**

10.00 – 11.15 **Adjø solidaritet? Er tiden over for åpent internasjonalt forskningssamarbeid?**

10.05 **Regjeringens forskningssatsing i en urolig tid**

Eileen Fugelsnes, forsknings- og høyere utdanningsminister (Ap)

10.25 **Verken «hele verden» eller «oss selv først». Hva slags partner vil Norge være?**

Hovedforedrag ved Dan Banik, professor ved Senter for global bærekraft, Universitetet i Oslo

10.50 **Politisk diskusjon om forskningssatsing. Er tiden over for åpent internasjonalt forskningssamarbeid?**

- Mathilde Tybring-Gjedde (H)
- Sunniva Holmås Eidsvoll (SV)
- Eileen Fugelsnes (Ap)

Spørsmål fra salen

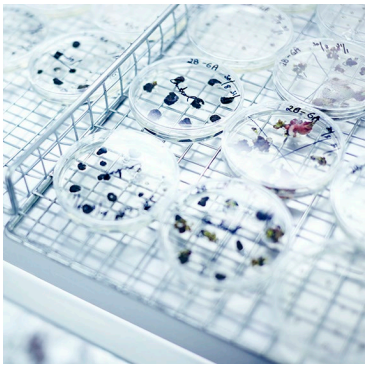
11.15 – 11.35 **Utdeling av Forskerforbundets hjernekraftpris 2026**

11.35 – 12.30 **Lunsj**

12.30 – 13.10 **Norges rolle som global kunnskapsbygger**

12.30 **NIFU presenterer sin rapport: Samarbeid med det globale sør. Studenter, høyere utdanning og forskning**

Vera Schwach og Sindre Gade Viksand, forskere ved NIFU

12.40 **Samtale om Norges rolle og utviklingen**

- Hilde Refstie, førsteamanuensis ved NTNU
- Stine Renate Håheim, statssekretær for utviklingsministeren (Ap)
- Henriette Reierson Johnstone, leder i SAIH

13.10 – 13.25 Når forskningen blir (for) farlig

Rapporten «Free to Think» fra Scholars at Risk (SAR)

Jon Iddeng, medlem av styringsgruppa for SAR Norge

Stemmer fra fagforeningskollegaer i utsatte regimer (video)

- Mr. David Dzatsunga, President, The College Lecturers Association of Zimbabwe (COLAZ)
- Mrs. Evrim Gülez, General Secretary Higher Education, EĞiTiM SEN, Tyrkia
- Ms. Clara Chevalier, General Secretary, CONADU, Argentina

13.25 – 14.10 Solidaritet – forskerfellesskapets ansvar?

Korte innlegg etterfulgt av samtale

Sudan, berører det oss? Det akademiske fellesskapets ansvar for å støtte fordrevne forskere

Salwa Suliman, førsteamanuensis ved Universitetet i Bergen

Forskernes etiske ansvar

Pål Nygaard, professor ved BI og grunnlegger av Historikere for Palestina

NorPal – et praktisk eksempel

Monica Rolfsen, prorektor ved NTNU

Betydningen av å sikre arkiv under krig og konflikt

Ann Tove Manshaus, seniorrådgiver i Vestfoldarkivet og styremedlem i Arkivarer uten grenser

Samtale ledet av Aksel Kjær Vidnes

14.10 – 14.30 **Kaffepause**

14.30 – 15.45 **Det vitenskapelige kappløpet: Hvor går Europa? og Norden?**

14.30 **Hva skjer på forskningsfronten i EU nå? Europa etter Draghi**

Erik Yssen, spesialutsending for forskning ved den norske EU-delegasjonen

14.45 **Presentasjon av den nordiske «Draghi-rapporten»**

Jonas Bjarke Jensen, Managing Economist, Copenhagen Economics

15.00 **Norden som forskningsenhet, er det et reelt alternativ?**

Kristin Andersen, leder for operativ virksomhet i Nordforsk

15.15 **Paneldebatt: Hvordan følger vi opp her hjemme? Er det vilje til å satse? Kan tettere nordisk samarbeid være et alternativ?**

- Ida Maria Pinnerød, statssekretær i Kunnskapsdepartementet (Ap)
- Margareth Hagen, rektor ved UiB
- Alexandra Bech Gjørv, konsernsjef i SINTEF
- Steinar A. Sæther, leder i Forskerforbundet

15.45 – 15.50 **Oppsummering og hva tar vi med oss hjem fra dagen**

Møteleder Aksel Kjær Vidnes i samtale med Steinar A. Sæther

Innledere

Møte- og debattleder

Aksel Kjær Vidnes

Ansvarlig redaktør og daglig leder i nettavisen forskning.no. Tidligere debattredaktør forskning.no, redaksjonssekretær i Forskerforum og redaktør i Universitas.

Eileen Fugelsnes

Forsknings- og høyere utdanningsminister (Ap). Doktorgrad i statsvitenskap fra Handelshøyskolen BI. Tidligere statssekretær i Kunnskapsdepartementet (2025–2026), førsteamanuensis ved BI og stabssjef for byrådslederen i Oslo (2021–2023).

Dan Banik

Professor i statsvitenskap ved Senter for global bærekraft, Universitetet i Oslo. Har i over to tiår bygget forskningssamarbeid med universiteter i Afrika og Asia. Banik har undervist og vært gjesteprofessor ved Stanford University og en rekke universiteter i det globale sør.

Mathilde Tybring-Gjedde

Stortingsrepresentant (H), leder av Utdannings- og forskningskomiteen. Hun har en bachelor i *Philosophy, Politics and Economics* fra Warwick University i Storbritannia og var student i rettsvitenskap da hun ble politiker på heltid i 2017.

Sunniva Holmås Eidsvoll

Stortingsrepresentant (SV), medlem av Utdannings- og forskningskomiteen. Hun er utdannet samfunnsøkonom, og har blant annet vært byråd i Oslo, generalsekretær i Natur og Ungdom og analytiker i Statkraft.

Vera Schwach

Forsker 1 ved NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning). Dr.philos. i historie, forsker ved NIFU siden 2000.

Sindre Gade Viksand

Forsker 2 ved NIFU (Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning). Doktorgrad i statsvitenskap fra Lunds universitet. Har vært forskningsassistent ved NUPI og postdoktor ved Göteborgs Universitet.

Hilde Refstie

Førsteamanuensis ved Institutt for geografi og sosialantropologi, NTNU. Leder for Gemini-senteret *«Equitable Partnerships for Global Impact»* (SINTEF og NTNU).

Stine Renate Håheim

Statssekretær for utviklingsminister Åsmund Aukrust (Ap). Håheim var stortingsrepresentant for Oppland fra 2009 til 2021. Utdannet lektor (UiO), norsklærer ved Sinsen voksenopplæring (2021–2025).

Henriette Reierson Johnstone

Leder i SAIH (Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpefond) siden 2025. Bachelor i utviklingsstudier fra OsloMet.

Jon W. Iddeng

Spesialrådgiver i Fagpolitisk avdeling i Forskerforbundet og medlem av styringsgruppa for Scholars at Risk Norge. Førsteamanuensis II i historie ved Universitetet i Sørøst-Norge. Dr.art. i antikkens historie (UiO).

Salwa Suliman

Førsteamanuensis ved Institutt for klinisk odontologi, Universitetet i Bergen. Utdannet tannlege fra University of Khartoum, Sudan. Kom til Norge via kvoteprogrammet. Doktorgrad i odontologi (*tissue engineering*) fra UiB. Vinner av Meltzerprisen for yngre forskere (2020).

Pål Nygaard

Professor, Institutt for rettsvitenskap og styring ved Handelshøyskolen BI og grunnlegger av Historikere for Palestina. Han tok doktorgraden på norsk ingeniørhistorie og var hovedforfatter for boken om SINTEFs historie.

Monica Rolfsen

Prorektor for samfunnsansvar og formidling ved NTNU. Rolfsen er sivilingeniør fra NTH/NTNU (1989), med doktorgrad samme sted i 1993. Hun har vært professor i organisasjon og arbeidslivsvitenskap ved NTNU siden 2015.

Ann Tove Manshaus

Seniorrådgiver i Vestfoldarkivet, Vestfoldmuseene IKS. Koordinator for privatarkiv i Buskerud fylke. Styremedlem i Den norske Blue Shield-komitéen og i *Arkivarer uten grenser* som jobber for å fremme internasjonal solidaritet på arkivfeltet.

Erik Yssen

Spesialutsending for forskning ved den norske EU-delegasjonen. Seniorrådgiver i Kunnskapsdepartementet. Master i statsvitenskap fra Universitetet i Oslo.

Jonas Bjarke Jensen

Managing Economist og leder for Macro & Finance i Copenhagen Economics, et uavhengig økonomisk rådgivningsfirma. Rådgir myndigheter og private aktører om makroøkonomi, kapitalmarkeder og regulering. Ledet analysen av nordisk konkurranseevne for Nordisk ministerråd (2026).

Kristin Andersen

Leder for operativ virksomhet (COO) i Nordforsk. Tidligere spesialrådgiver og NCP for helse i Forskningsrådet. Bakgrunn som forsker ved Radiumhospitalet, doktorgrad i molekylærbiologi fra Universitetet i Oslo.

Ida Maria Pinnerød

Statssekretær i Kunnskapsdepartementet siden oktober 2026. Hun har en mastergrad i språk fra UiT Norges arktiske universitet og har arbeidet ved Nord universitet / Høgskolen i Bodø siden 2003. Ordfører i Bodø (Ap) 2015–2023.

Margareth Hagen

Rektor ved Universitetet i Bergen siden 2021. Professor i italiensk litteratur. Hun har tidligere vært prorektor med ansvar for forskning og forskerutdanning (2017–2021) og dekan ved Det humanistiske fakultet (2013–2017).

Alexandra Bech Gjørv

Konsernsjef i SINTEF siden 2016. Jurist og advokat. Hun har tidligere vært direktør i Norsk Hydro og partner i Advokatfirmaet Hjort i Oslo. Gjørv var leder for 22. juli-kommisjonen.

Steinar A. Sæther

Leder i Forskerforbundet 2025–2027. Professor i historie ved Institutt for arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo. Har arbeidet mest med latinamerikansk og karibisk historie mellom 1700 og 1940.

FORSKER FORBUNDET

- Forskerforbundet er landets største og ledende fag- og interesseorganisasjon for ansatte i forskning, høyere utdanning og kunnskapsformidling.
- Forskerforbundet er tilsluttet Unio – hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede.
- Forskerforbundet arbeider for høyere lønn og bedre arbeidsvilkår for medlemmene.
- Forskerforbundet ivaretar medlemmenes interesser i forsknings- og utdannings-politiske spørsmål.

Forskerforbundet

Postadresse: Postboks 1025
Sentrum, 0104 Oslo

Besøksadresse:
Tullins gate 2, Oslo

Sentralbord: +47 21 02 34 00
post@forskerforbundet.no

forskerforbundet.no